

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 โดยในช่วงแรกทำการสำรวจปีละ 2 รอบ และใน พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2540 ได้ทำการสำรวจปีละ 3 รอบ โดยรอบที่ 1 ทำการสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงหน้าแล้งนอกฤดูการเกษตร รอบที่ 2 สำรวจในเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน รอบที่ 3 สำรวจในเดือนสิงหาคม เป็นช่วงฤดูการเกษตร และต่อมาใน พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ได้เพิ่มการสำรวจอีก 1 รอบรวมเป็น 4 รอบ โดยทำการสำรวจในเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนถึงภาวะการมีงานทำ การว่างงานและการประกอบกิจกรรมต่างๆ ของประชากรทั้งประเทศเป็นรายไตรมาสและต่อเนื่องครบทุกช่วงเวลาของปี

เนื่องจากความจำเป็นต้องการใช้ข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในระดับจังหวัด มีมากขึ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้กำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2537 ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลในระดับจังหวัดได้ โดยเสนอเฉพาะรอบการสำรวจของเดือนกุมภาพันธ์และเดือนสิงหาคมเท่านั้น การสำรวจรอบที่ 4 ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 ซึ่งจัดทำเป็นครั้งแรกได้เสนอผลในระดับจังหวัดด้วยและตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ผลการสำรวจทั้ง 4 รอบได้เสนอผลในระดับจังหวัด

หลังจากเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจกลางปี 2540 ความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านแรงงานมีมากขึ้นและเร่งด่วนขึ้น ในปี 2544 จึงได้เริ่มดำเนินการสำรวจเป็นรายเดือนแล้วนำเสนอข้อมูล 3 เดือนรวมกันเพื่อเสนอข้อมูลเป็นรายไตรมาส โดยข้อมูลที่สำคัญสามารถนำเสนอในระดับจังหวัด สำหรับข้อมูลของเดือนที่ตรงกับรอบการสำรวจเดิม คือข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม และ สิงหาคม ได้จัดทำสรุปผลการสำรวจเฉพาะข้อมูลที่สำคัญเพื่อสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลแต่ละรอบของปีที่ผ่านมาได้ และการสำรวจตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 เป็นต้นมา สามารถนำเสนอผลของการสำรวจเป็นรายเดือนทุกเดือนโดยสามารถเสนอผลในระดับภาคเท่านั้นเนื่องจากตัวอย่างไม่มากพอที่จะนำเสนอในระดับย่อยกว่านี้ และในขณะเดียวกันได้มีการปรับอายุผู้อยู่ในกำลังแรงงานจาก 13 ปีขึ้นไปเป็น 15 ปีขึ้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายการใช้แรงงานเด็ก ปรับปรุงการจัดจำแนกประเภทของอาชีพ อุตสาหกรรมและสถานภาพการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ในปัจจุบันเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันได้ ปรับเขตการปกครองจากเดิมเขตสุขาภิบาลถูกนำเสนอรวมเป็นนอกเขตเทศบาล มารวมเป็นในเขตเทศบาล เนื่องจากพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรเพื่อประมาณจำนวนและลักษณะของกำลังแรงงานภายในประเทศและในจังหวัดต่าง ๆ ในแต่ละไตรมาสของข้อมูลสถิติที่ได้จากการสำรวจ

1. จำนวนประชากรในวัยทำงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป) และจำนวนประชากรนอกวัยทำงาน จำแนกตามเพศ
2. จำนวนประชากรในวัยทำงาน จำแนกตามสถานภาพแรงงาน อายุ เพศ สถานภาพสมรส การศึกษาที่สำเร็จ
3. จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามลักษณะที่น่าสนใจ เช่น อายุ เพศ การศึกษาที่สำเร็จ อาชีพ อุตสาหกรรม สถานภาพการทำงาน ชั่วโมงทำงาน ค่าจ้าง เงินเดือน และผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับจากการทำงาน
4. จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามลักษณะบางประการที่น่าสนใจ เช่น ระยะเวลาในการหางานทำ งานที่ทำครั้งสุดท้าย สาเหตุการว่างงาน เป็นต้น

คํารวม

ประชากรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคลและครัวเรือนพิเศษ

สัปดาห์แห่งการสำรวจ

หมายถึง ระยะเวลา 7 วัน นับจากวันก่อนวันสัมภาษณ์ย้อนหลังไป 7 วัน เช่น วันสัมภาษณ์คือ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2547 “ ระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์ ” คือ ระหว่างวันที่ 2 ถึง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547

คำอธิบายศัพท์/แนวคิด/คำจำกัดความ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ปรับปรุงแนวคิดและคำนิยามที่ใช้ในการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรหลายครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) กับองค์การสหประชาชาติ (UN) แนวคิดและคำนิยามที่ใช้ในการสำรวจไตรมาสนี้ ได้เริ่มใช้มาตั้งแต่รอบที่ 1 พ.ศ. 2526 มีการปรับปรุงบ้างตามลำดับ และตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ได้กำหนดอายุขั้นต่ำของประชากรวัยทำงานเป็น 15 ปี

คำนิยามที่สำคัญ ๆ ที่ใช้ในการสำรวจ มีดังนี้

ผู้มีงานทำ

ผู้มีงานทำ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ได้ทำงานตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร เงินปันผล ค่าตอบแทนที่มีลักษณะอย่างอื่นสำหรับผลงานที่ทำ เป็นเงินสด หรือสิ่งของ
2. ไม่ได้ทำงาน หรือทำงานน้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่เป็นบุคคลที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (ซึ่งจะถือว่าเป็น **ผู้ที่ปกติมีงานประจำ**)
  - 2.1 ยังได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่น ๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจ ในระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน
  - 2.2 ไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่น ๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจ ในระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน แต่ยังมีงานหรือธุรกิจที่จะกลับไปทำ
3. ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจหรือไร่นาเกษตรของหัวหน้าครัวเรือน หรือของสมาชิกในครัวเรือน

ผู้ว่างงาน

ผู้ว่างงาน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ไม่ได้ทำงานและไม่มีการมีงานประจำ แต่ได้หางาน สมัครงานหรือรอการบรรจุ ในระหว่าง 30 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์
2. ไม่ได้ทำงานและไม่มีการมีงานประจำ และได้หางานทำในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์ แต่พร้อมที่จะทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ

กำลังแรงงานปัจจุบัน

กำลังแรงงานปัจจุบัน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีงานทำหรือว่างงาน ตามคำนิยามที่ได้ระบุข้างต้น

กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล

กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในสัปดาห์แห่งการสำรวจเป็นผู้ที่ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้มีงานทำ หรือผู้ว่างงาน แต่เป็นผู้รอฤดูกาลที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำงาน และเป็นบุคคลที่ตามปกติจะทำงานที่ไม่ได้รับสิ่งตอบแทนในไร่นาเกษตร หรือธุรกิจซึ่งทำกิจกรรมตามฤดูกาล โดยมีหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

กำลังแรงงานรวม

กำลังแรงงานรวม หมายถึง บุคคลทุกคนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในสัปดาห์แห่งการสำรวจเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานปัจจุบัน หรือเป็นผู้ถูกจัดจำแนกอยู่ในประเภทกำลังแรงงานที่รอฤดูกาลตามคำนิยามที่ได้ระบุข้างต้น

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน หมายถึง บุคคลที่ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ซึ่งได้แก่

1. บุคคลซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอายุต่ำกว่า 15 ปี
2. บุคคลซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ได้ทำงาน และไม่พร้อมที่จะทำงานเนื่องจากเป็นผู้ที่
  - 2.1 ทำงานบ้าน
  - 2.2 เรียนหนังสือ
  - 2.3 ยังเด็กเกินไป (มีอายุน้อยกว่า 18 ปี) หรือชราภาพ (มีอายุเกิน 60 ปี)
  - 2.4 ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง
  - 2.5 ไม่สมัครใจทำงาน
  - 2.6 ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ผลกำไร ส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ ให้แก่บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกในครัวเรือนเดียวกัน
  - 2.7 ทำงานให้แก่องค์กร หรือสถาบันการกุศลต่าง ๆ โดยไม่ได้รับค่าจ้างผลกำไรส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอย่างใด
  - 2.8 ไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากเหตุผลอื่น

งาน

งาน หมายถึง กิจกรรมที่ทำที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่ทำแล้วได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งของ ค่าตอบแทนที่เป็นเงิน อาจจ่ายเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน หรือรายชิ้น
2. กิจกรรมที่ทำแล้วได้ผลกำไร หรือหวังที่จะได้รับผลกำไร หรือส่วนแบ่งเป็นการตอบแทน
3. กิจกรรมที่ทำให้กับธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือผลกำไรตอบแทนอย่างใด ซึ่งสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจนั้นจะมีสถานภาพการทำงาน เป็นประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือนายจ้าง

อาชีพ

อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ บุคคลส่วนมากมีอาชีพเดียว สำหรับบุคคลที่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ ให้นับอาชีพที่มีชั่วโมงทำงานมากที่สุด ถ้าชั่วโมงทำงานแต่ละอาชีพเท่ากันให้นับอาชีพที่มีรายได้มากกว่า ถ้าชั่วโมงทำงานและรายได้ที่ได้รับจากแต่ละอาชีพเท่ากัน ให้นับอาชีพที่ผู้ตอบสัมภาษณ์พอใจมากที่สุด ถ้าผู้ตอบสัมภาษณ์ตอบไม่ได้ให้นับอาชีพที่ได้ทำมานานที่สุด การจัดจำแนกประเภทอาชีพ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ใช้ตาม International Standard Classification of Occupation, 1988 (ISCO – 88) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

ก่อน พ.ศ. 2544 การจัดประเภทอาชีพจำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอาชีพของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Classification of Occupation, 1958 (ISCO – 58)

อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ถ้าบุคคลหนึ่งมีอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่าง ให้นับที่อุตสาหกรรมตามอาชีพที่บันทึกไว้ การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรม ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ใช้ตาม International Standard Industrial Classification, (ISIC) ฉบับ Revision 3, 1989 ขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ก่อน พ.ศ. 2544 การจัดประเภทอุตสาหกรรมจำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอุตสาหกรรมของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Industrial Classification, (ISIC) 1958

สถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ทำงานหรือธุรกิจ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. **นายจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

2. **ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองโดยลำพังผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่งและไม่ได้จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

3. **ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นา เกษตร หรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

4. **ลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชิ้น หรือเหมาจ่าย ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงิน หรือสิ่งของ

ลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

4.1 **ลูกจ้างรัฐบาล** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล

4.2 **ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

4.3 **ลูกจ้างเอกชน** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้งผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน

5. **การรวมกลุ่ม** หมายถึง กลุ่มคนที่มีร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าเป็นการลงทุน การขาย งานอื่นๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

การจัดจำแนกประเภทสถานภาพการทำงานตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ใช้ตาม International Classification of Status in Employment, 1993 (ICSE – 93) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มีสถานภาพการทำงานเพิ่มขึ้นอีก 1 กลุ่มคือ การรวมกลุ่ม (Member of Producers' Cooperative)

ชั่วโมงทำงาน

ชั่วโมงทำงาน หมายถึง จำนวนชั่วโมงทำงานจริงทั้งหมด ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ สำหรับบุคคลที่มีอาชีพมากกว่าหนึ่งอาชีพ ชั่วโมงทำงาน หมายถึง ยอดรวมของชั่วโมงทำงานทุกอาชีพ สำหรับผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจให้บันทึกจำนวนชั่วโมงเป็น 0 ชั่วโมง

การสำรวจก่อนปี 2544 ผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ให้นับจำนวนชั่วโมงทำงานปกติต่อสัปดาห์เป็นชั่วโมงทำงาน

รายได้ของลูกจ้าง

รายได้ของลูกจ้าง หมายถึง รายได้ของผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็น ลูกจ้าง ที่ได้รับมาจากการทำงานของอาชีพที่ทำในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ซึ่งประกอบด้วยค่าจ้างและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ สำหรับลูกจ้าง

ระยะเวลาของการหางานทำ

ระยะเวลาของการหางานทำ หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ว่างงานได้ออกหางานทำ ให้นับตั้งแต่วันที่เริ่มหางานทำจนถึงวันสุดท้ายก่อนวันสัมภาษณ์

คาบการแรงงาน

คาบการแรงงาน หมายถึง ระยะเวลาที่พนักงานออกไปสัมภาษณ์บุคคลในครัวเรือนตัวอย่าง ซึ่งโดยปกติเป็นวันที่ 1 - 12 ของทุกเดือน

ประเภทของครัวเรือนที่อยู่ในขอบข่ายการสำรวจ

ครัวเรือนที่อยู่ในขอบข่ายการสำรวจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. **ครัวเรือนส่วนบุคคล** ประกอบด้วยครัวเรือนหนึ่งคน คือ บุคคลเดียวซึ่งหุงหาอาหารและจัดหาสิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพโดยไม่เกี่ยวกับผู้ใดซึ่งอาจพำนักอยู่ในเคหสถานเดียวกัน หรือครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดหา และใช้สิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน ครัวเรือนส่วนบุคคลอาจอาศัยอยู่ในเคหะที่เป็นเรือนไม้ ตึกแถว ห้องแถว ห้องชุด เรือแพ เป็นต้น

2. **ครัวเรือนพิเศษ** ได้แก่ ครัวเรือนซึ่งประกอบด้วย บุคคลหลายคนอยู่กินร่วมกันในสถานที่อยู่แห่งหนึ่งเช่น ที่พักคนงาน หอพักซึ่งไม่ใช่หอพักนักเรียน โดยเฉพาะเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

ครัวเรือนสถาบัน ซึ่งหมายถึง บุคคลหลายคนอยู่ร่วมกันในสถานที่อยู่แห่งหนึ่ง เช่น สถานที่กักกัน วัด กรมทหาร โดยไม่แยกที่อยู่เป็นส่วนเฉพาะคนหรือเฉพาะครัวเรือน นักเรียนที่อยู่ประจำที่โรงเรียน หรือในหอพักนักเรียน เป็นต้น **ไม่อยู่ในคัมภรณของการสำรวจนี้**

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ได้จำแนกการศึกษาตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ดังนี้

1. **ไม่มีการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียน หรือไม่เคยได้รับการศึกษา
2. **ต่ำกว่าประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิม
3. **สำเร็จประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
4. **สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ชั้น ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
5. **สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย**
  - 5.1 **สายสามัญ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาดังแต่ชั้น ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
  - 5.2 **อาชีพศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีพศึกษาหรือวิชาชีพ ที่เรียนต่อ จากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี และไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
  - 5.3 **วิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
6. **อุดมศึกษา**
  - 6.1 **สายวิชาการ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาหรือสายวิชาการ โดยได้รับวุฒิปัตถะระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท เอก
  - 6.2 **สายวิชาชีพ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีพศึกษา หรือสายวิชาชีพ ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่าอนุปริญญา ปริญญาตรี
  - 6.3 **สายวิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท เอก
7. **อาชีวศึกษาระยะสั้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือการฝึกอบรมประเภทอาชีพศึกษา ที่มีหลักสูตรไม่เกิน 1 ปี และได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองเมื่อสำเร็จการศึกษา พื้นความรู้ของผู้เข้าเรียนได้กำหนดให้แตกต่างตามวิชาเฉพาะแต่ละอย่างที่เรียน แต่อย่างต่ำต้องจบประมปีที 4 หรือเทียบเท่า
8. **อื่น ๆ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้

CHAPTER 1

INTRODUCTION

Background and objective

Labor force statistics have been compiled by the National Statistical Office since 1963 when the survey was initiated. The year 1984-1997 three rounds of the survey for the whole kingdom had been conducted each year; the first round enumeration is held in February coinciding with the non-agricultural season, the second round is normally held in May in with new labor force come from students who just finish their schooling and the third round is held in August, during the agricultural season. Commencing from the year 1998, another round of the survey in November has been conducted.

Due to the increasing demand of data for formulating plans and policy at provincial level, the National Statistical Office has expanded sample size to propose statistical data at provincial level commencing from survey in February and August, 1994. For the fourth round in November 1998, data was presented at the first time and presentation data at provincial level.

After the economic crisis in the mid of 1997, the need of labor force data for planning and policy making were more in demand. In the year of 2001, the survey was conducted monthly. The survey data of three months were combined to present the quarterly. Data of February, May and August were presented in order to compare with the previous labor force survey and since September 2001, data were presented monthly. Beginning from the survey in January 2001, 5 items has been revised; age of persons in labor force was adopted from 13 years of age and over to 15 years of age and over in order to agree with the child labor law. The standard classification of occupation, industry and employment status were adopted, and area of local administration which the former sanitary which were included in non-municipal area were presently included in municipal area.

The main objective of this survey is to estimate the number and characteristics of the labor force in the country and in different regions periodically. The statistical data derived from this quarter of the survey include:

1. the number of persons in and out of the working age (15 years and over) by sex
2. the number of working age population by labor force status, age, sex, marital status, educational attainment
3. the number of employed persons by interesting characteristics such as age, sex, educational attainment, occupation, industry, work status, hours work,
4. the number of unemployed persons by interesting characteristics e.g. duration of searching for job, type of previous work.

Coverage

Population reside in the private and special household.

Reference week

Reference week refer to seven days before the interviewing date for example if the interviewing date was February 9, 2004 “ during 7 days before interviewing date “ was during February 2nd- 8th, 2004.

Definition

The National Statistical Office has adapted and changed the concepts and definitions used in the Labor Force Survey (LFS) Project many times since the initial year. The purposes of changes were to improve the completeness of the collected data with respect to the real socio-economic situation of the country and to serve for users requirement. In this report, the concepts and definitions used have been introduced since 1983 and some definitions together with the minimum age limit which have been changed to 15 years is adopted since 2001.

The revised definitions used in the survey are listed in following.

Employed persons

Persons, 15 years of age and over who during the survey week,

1. worked for at least one hour for wages/salary, profits, dividends or any other kind of payment, in kind; or
2. did not work at all or worked less than one hour but
  - 2.1 receives wage/salary, profits from business enterprise or farm during the period of absence; or
  - 2.2 not receive wage/salary, profits from business enterprise or farm during the period of absence but had regular jobs or business that they would be return to work.
3. worked for at least one hour without pay in business enterprises or on farms owned or operated by household heads or members.

Unemployed persons

Persons, 15 years of age and over who during the survey week did not work even for one hour, had no jobs, business enterprise or farms of their own.

Persons in this category include :

1. those who had been looking for work, applying for a job or waiting to be call to work during the last 30 days before interview's date.
2. those who had not been looking for work during the last 30 days before interview's date but available for work during the last 7 days before interview's date.

Current labor force

All persons 15 years of age and over who, during the survey week, were either employed or unemployed as defined above.

Seasonally inactive labor force

Persons 15 years of age and over, who during the survey week, were neither employed nor unemployed as defined above, but were waiting for the appropriate season, being persons who usually worked without pay on farms, or in business enterprises engaged in seasonal activities owned or operated by the head of the household or any other member of the household.

Total labor force

All persons 15 years of age and over, who during the survey week, were in the current labor force as defined above or were classified as seasonally inactive labor force as defined above.

Persons not in the labor force

Persons classified in this category are those who were neither employed nor unemployed during the survey week, nor classified as seasonally inactive labor force as defined above. They include:

1. persons who, during the survey week were under 15 years of age,
2. persons who, during the survey week were 15 years of age and over, but were neither employed nor available for employment because they were
  - 2.1 engaged in household work,
  - 2.2 engaged in studies
  - 2.3 too young (below 18 years of age) or too old (above 60 years of age)
  - 2.4 incapable of work because of physical or mental disability or chronic illness,
  - 2.5 voluntarily idle,
  - 2.6 working without pay, profits, dividends or other payments for persons who were not members of the same household,
  - 2.7 working without pay, profits, dividends or any other payments for charitable organizations and institutions,
  - 2.8 otherwise not available for employment.

Job

A job is defined as any of the following:

1. Work for cash wages, salaries or for pay "in kind," or
2. Work for profit on own farm or in own or partly own business, or
3. Work without pay or profit on a farm or in a business owned or operated by the head or any member of the household.

Occupation

Occupation refers to the kind of work performed by a person at his job. Most persons generally hold only one job. For a person having more than one job, only the job at which he worked for the greater number of hours during the survey week was recorded. If the number of working hours for each job was exactly the same, the job which gave him the higher income was recorded. If the number of working hours and the income earned from each job were the same, the job for which he had preference was recorded. If the respondent could not give his preference, the job at which he had been working for the longest time was the one recorded.

Before 2001, the survey used the classification which was suitable to Thailand's occupation based on International Standard Classification of Occupation, 1958 (ISCO-58). Since January 2001, the survey used International Standard Classification of Occupation, 1988 (ISCO-88) of the International Labor Organization (ILO).

Industry

The term "industry" as herein used refers to the nature of economic activity undertaken in the establishment in which a person worked or the nature of business in which he was engaged during the survey week. If a person had more than one job, the industry corresponding to the occupation recorded was asked.

Before 2001, the survey used the classification which was suitable to Thailand's industry based on International Standard Industrial Classification, (ISIC) 1958. Since January 2001, the survey used the third revision of the International Standard Industrial Classification, (ISIC) 1989, of the United Nations (UN).

Work status

Work status refers to the status of person's occupation in the survey week. Work status was classified as follows :

1. An employer is defined as a person who operates his own enterprise for profit or dividends and hires one or more employees in his enterprise.

2. A government employee is defined as a person who works for pay in a government agency or government enterprise. Included in this category, therefore are civil servants, police, municipal officers, and employees of government enterprises.

3. A private employee is a person who works for pay in a non-governmental enterprise owned and operated by an employer.

4. An own account worker is a person who operated an enterprise on his own account or jointly with others in the form of a partnership either for profit or dividends but without engaging any employees.

5. An unpaid family worker is a person who works without pay on a farm or in a business enterprise owned or operated by the household head or any other member.

6. A member of a producers' cooperative is a person who holds a "self-employment" job in a cooperative producing goods and services, in which each member takes part on an equal footing with other members in determining the organization of production, sales and/or other work of the establishment, the investments and the distribution of the proceeds of the establishment amongst their members.

Since January 2001, the survey used the International Classification of Status in Employment, 1993 (ICSE-93) of the International Labor Organization (ILO) which adds one more status to those used in the previous year, that is a member of a producers' cooperative.

Hours worked

Hours worked mean hours actually worked during the survey week. For a person holding more than one job, his hours worked would be the sum total of hours worked on all jobs. For a person who had a regular job but was not at work during the survey week, the hours worked would be recorded zero. Before 2001, for a person who had a regular job but was not at work during the survey week, the number of hours normally worked in a week is taken as the hours worked

Wage or salary

Wages or salaries mean basic wages or salaries payable for the specified time or piece of work, not including overtime payments, bonuses or other fringe benefits.

Duration of looking for work

Duration of looking for work is the length of time during which an unemployed person had been looking for work. It is counted from the day he started looking for work to the end of the survey week.

Survey week

A survey week is the reference period of last 7 days before interview's date which information on labor was obtained.

Enumeration period

The enumeration period is the 1st-12th for each month which actual interviews were conducted.

Types of households included in the survey

Households included in the scope of the survey can be divided into two types:

1. Private households which include one person household, i.e. single persons who make provision for their own food or other essentials of living without combining with any other persons, or multi person households, i.e. groups of two or more persons making common provision for food or other essentials for living, residing in any of the following types of housing: wooden dwellings, cement dwellings, row houses, apartments, boats, rafts, etc.

2. Special households which include persons living in group living quarters within the compound of a factory, or in a dormitory, or boarding house which is not exclusively for students.

Household not included in the above mentioned types, e.g. inmates of penal institutions, priests, soldiers living in military barracks, students living in dormitories, etc., were classified as institutional households and not covered in the survey.

Level of educational attainment

Educational levels are classified as follows:

1. **None** means all persons who have never attended school or had no education.
2. **Less than elementary** means all persons who have completed a grade lower than Pratom 6 (or formerly Pratom 7 or Matayom 3).
3. **Elementary level** means all persons who have completed Pratom 6 (or formerly Pratom 7 or Matayom 3) or higher but not lower secondary level.
4. **Lower secondary level** means all persons who have completed Matayom 3 (formerly Matayomsuksa 3 or Matayom 6) or higher but not upper secondary level.
5. **Upper secondary level**
  - 5.1 **Academic** means all persons who completed Matayom 6 (formerly Matayomsuksa 5 or Matayom 8) in general education schools or completed higher but not higher level.
  - 5.2 **Vocational and technical** means all persons who have completed a lower secondary and have then completed the three year course required for this level in vocational and technical colleges or completed higher but not higher level.
  - 5.3 **Teacher training** means all persons who have completed the teacher training course and receiving a certificate equivalent to upper secondary level or completed higher but not higher level.
6. **Higher level**
  - 2.1 **Academic** means all persons who completed a course receiving academic diploma, bachelor, master and doctoral degree level.
  - 2.2 **Higher technical education** means all persons who completed vocational or technical education, and receiving vocational diploma and the degree of bachelor.
  - 2.3 **Teacher training** means all persons who completed a course receiving educational diploma, bachelor, master and doctoral degree level.

7. **Short course vocational training** means all persons who have completed a vocational course of less than twelve months duration and have received a certificate or other document certifying completion of such a course. The educational requirements for persons taking such courses vary, but the minimum requirements are completion of at least grade 4 (Pratom 4) or the equivalent.

8. **Other** means all persons who have completed types of education other than the aforementioned.